

кой не можалъ да плаща редовно данъцитѣ си. Народътъ хукналъ да се спасява изъ гори и планини, гдето прекарвалъ скотски животъ. Боляритѣ били безсилни да спратъ отчаянието. Появили се лъжливи учители, знахари, магьосници и грабители, които, като разпространявали тревожни новини за турци-поганци, за бѣсове и зли духове, безсъвестно обирали наивния народъ, като съ своитѣ фокуси и дяволски кеврения ужъ го лѣкували.

Царь Иванъ Александъръ билъ добъръ и просвѣтенъ човѣкъ. Той виждалъ плачевното положение и се опитвалъ да помогне, като издигалъ църкви, нови манастири и призовавалъ добри духовни лица за служба и пазене народа отъ суевѣрия, които му внушавали лекомислени, развратни и нервноразстроени мъже и жени.

Ала и самъ царътъ, въпрѣки ученитѣ люде, въпрѣки вѣрни боляри, въпрѣки изкусни художници, които ималъ въ дворцитѣ си, страдалъ отъ домашни неслоди и крамоли.

Въ това болно време действували и умствено разстроени лица, каквито сж били монаситѣ *Лазаръ* и *Кирилъ Босота*. Плзнали и еретици, павликяни-богомили, лекомислени мъже и жени, които смѣтали, че тѣмъ е дадена нѣкаква сврхъ-власть да спасяватъ народа.

Теодосий предъ народния съборъ въ Търново.

За Теодосия дошелъ редъ да прояви своитѣ познания и своитѣ дарования. Макарь пустиникъ и отшелникъ, Теодосий отъ многото си пжтувания и вѣрни наблюдения познавалъ добре българския народъ.

Споредъ сведенията на очевидци, царь Иванъ Александъръ билъ принуденъ да свика съборъ противъ езичницитѣ и лъжливитѣ проповѣдници. Това станало въ Търново презъ 1360 година. Между поканенитѣ въ събора лица, свѣтски и духовни, личало името на Теодосия, вече 60 годишенъ. Обаче, последниятъ не билъ обичанъ отъ тогавашния Търновски *патриархъ Теодосий*, който не му давалъ предно мѣсто. Патриархътъ, като държавникъ, смѣталъ килифарския постникъ за грѣшки ученикъ, надъханъ съ чужди учения, близо до богомилскитѣ и исихаститѣ. За това говорилъ на царя, че Теодосиевата работа въ народния съборъ не ще бжде много полезна. На сжщото мнение билъ и царскиятъ *протосевастъ* (съветникъ) *Теодосий*. Имало и *трети Теодосий*, писателъ, който билъ противъ килифарския учителъ, като недостатъчно народноправославенъ човѣкъ. Обаче, патриархътъ и другитѣ двама Теодосиевци не били прави. Въ съборътъ учителътъ и игуменъ Теодосий, макаръ съ умѣрено исихатско настроение, изразилъ гледище противъ еретицитѣ и крайнитѣ богомили, осждилъ адамититѣ и суевѣрията на лѣкаритѣ, които ужъ лѣку-